

KADINLARIN SİYASAL HAKLARINA İLİŞKİN SÖZLEŞME

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 20 Aralık 1952 tarih ve 640 (VII) sayılı Kararıyla kabul edilip imza, onay ve katılıma açılmıştır. Sözleşme VI. maddeye uygun olarak 7 Temmuz 1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye Sözleşmeye 12 Ocak 1954 tarihinde katılmış ve 25 Mayıs 1959 tarihinde onaylamıştır. 7288 Sayılı Onay Kanunu 2 Haziran 1959 gün ve 10220 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Antlaşmasında sözü edilmiş bulunan, erkekler ve kadınların hak eşitliği ilkesinin uygulanmasını dileyen her bireyin, doğrudan doğruya ya da serbestçe seçilmiş temsilcileri aracılığı ile, kendi ülkesinin kamu işlerinin yönetimine katılmak ve eşit koşullar altında, kendi ülkesinin kamu hizmetlerine katılmak hakkını kabul ve Birleşmiş Milletler Antlaşmasına ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi hükümlerine uygun olarak siyasi haklardan yararlanma ve bu hakları kullanma yönünde erkekler ile kadınlara eşitlik tanımayı isteyen Sözleşmeciler Tarafından, bu amaçla, bir Sözleşme yapmaya karar vermiş olmakla, aşağıdaki hükümler üzerinde uzlaşmışlardır.

Madde 1- Kadınlar, hiçbir ayırım gözetilmeksizin erkeklerle eşit koşullar altında bütün seçimlerde oy kullanmaya sahip olacaklardır.

Madde 2- Kadınlar hiçbir ayırım gözetilmeksizin erkeklerle eşit koşullar altında ulusal yasalarca kurulmuş ve halk tarafından seçilen tüm kamu organlarına seçilme hakkına sahiptirler.

Madde 3- Kadınların, hiçbir ayırım gözetilmeksizin, erkeklerle eşit koşullar altında ulusal yasalar uyarınca kurulmuş bütün, kamu görevlerinde yer alma ve kamu görevlerini yerine getirme hakları vardır.

Madde 4

1. Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler üyesi Devletlerin ve Genel Kurulun bu amaçla davet edeceği öteki herhangi bir Devletin imzasına açıktır.

2. Bu Sözleşme, onaya bağlıdır ve onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunulacaktır.

Madde 5

1. Bu Sözleşme 4. maddenin 1. fıkrasında anılan tüm Devletlerin katılmasına açıktır.

2. Katılma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bir katılma belgesinin verilmesiyle geçerlilik kazanır.

Madde 6

1. Bu Sözleşme, altıncı onay ya da katılma belgesinin verilmiş tarihini izleyen doksanıncı gün yürürlüğe girecektir.

2. Altıncı onay ya da katılma belgesinin verilmesinden sonra onaylayan ya da katılan her Devlet için Sözleşme, bu Devletin kendi onay ya da katılma belgesini verdiği tarihten sonraki doksanıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 7- Herhangi bir Devletin imza, onay ya da katılması sırasında bu Sözleşmenin maddelerine herhangi bir çekince koyması durumunda, Genel Sekreter, bu Sözleşmeye taraf olan ya da olabilecek tüm Devletlere çekince metnini duyurur. Çekinceye karşı çıkan herhangi bir Devlet, sözü edilen duyuru tarihinden başlayarak doksán günlük bir süre içinde (ya da kendisinin bu Sözleşmeye taraf olduğu tarihte) Genel Sekretere bu çekinceyi kabul etmediğini bildirebilir. Böyle bir durumda, bu Devletle çekince koyan Devlet arasında Sözleşme yürürlüğe girmeyecektir.

Madde 8

1. Herhangi bir Sözleşmeci Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine yazılı bir bildirimde bulunarak bu Sözleşmeyi bozabilir. Sözleşmenin bozulması, bildirim Genel Sekreter tarafından alınış tarihinden bir yıl sonra geçerli olacaktır.

2. Bu Sözleşme, bozulmalar nedeniyle tarafların sayısının altının altına düştüğü tarihten başlayarak yürürlükten kalkacaktır.

Madde 9- Bu Sözleşmenin yorumu ya da uygulanmasına ilişkin olarak iki ya da daha çok Sözleşmeci Devlet arasında doğan ve görüşmelerle çözümlenemeyen herhangi bir anlaşmazlık, bu anlaşmazlığa taraf olanlardan birinin istemi üzerine, başka bir çözüm yoluna başvurulmazsa Uluslararası Adalet Divanına sunulur.

Madde 10- Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, aşağıdaki hususları Birleşmiş Milletlerin tüm üyelerine ve bu Sözleşmenin 4. maddesinin 1. fıkrasında sözü edilen üye olmayan bütün Devletlere bildirecektir.

- a. 4. madde uyarınca alınan imzaları ve onay belgelerini,
- b. 5. madde uyarınca alınan katılma belgelerini,
- c. 6. madde uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini,
- d. 7. madde uyarınca alınan duyuru ve bildirimleri,
- e. 8. maddenin 1. fıkrası uyarınca Sözleşmenin yürürlükten kalkması,
- f. 8. maddenin 2. fıkrası uyarınca yürürlükten kalkma.

Madde 11

1. Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça metinleri aynı ölçüde geçerli olan bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler arşivine verilecektir.

2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Birleşmiş Milletlerin tüm Üyelerine ve 4. maddenin 1. fıkrasında sözü edilen, Üye olmayan Devletlere bu Sözleşmenin onaylı bir kopyasını gönderecektir.

Hükümetlerince yeterli ölçüde yetkili kılınmış olan aşağıdaki imza sahipleri New York'ta imzaya açılan bu Sözleşmeyi otuzbir Mart bindokuzyüzlüç tarihinde imzalamışlardır.